

det var saadanne særlige Forhold til Stede. Det kunde dog, som sagt, være blevet undersøgt, men der blev ikke paa rette Sted rejst Paastand om, at der var særlige Forhold, der skulde tages Hensyn til for Danmarks Vedkommende. Og da det ikke blev gjort, tror jeg, det er i Overensstemmelse med Fredstraktaten, at Danmark maa erkende, at der ikke foreligger særlige Forhold, og jeg betragter det ogsaa som givet derved, at Arbejdsgivernes Repræsentanter ikke har gjort det gældende i Washington.

Ved Omtalen af disse særlige Forhold kommer vi ind paa Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang den danske Rigsdag og den danske Regering staar frit ved Behandlingen af disse Forslag. Det er fuldkommen rigtigt, som den højtærede Indenrigsminister sagde, at de enkelte Landes Suverænetet er bevaret ved Fredstraktaten, man har ikke villet gøre Indskrænkning deri, fordi man paa det Tidspunkt ikke kunde opnaa Enighed om at gøre det. Men Spørgsmaalet er efter min Mening ikke — og det har jeg gjort gældende ogsaa i Gaar, da jeg talte —, om Rigsdagen folkeretlig er forpligtet til at vedtage det, Spørgsmaalet er, om den danske Rigsdag skal vise saa lidet Hensyn til Folkenes Forbund, at den paa et Spørgsmaal, som ikke kommer til at vedrøre andet end det at sikre en vis Del af Underklassen en vis Beskyttelse, skal være med til at ødelægge den Bygning, vi er i Færd med at bygge op: Folkenes Forbund. Det er ikke det retlige, der er Spørgsmaal om, men om det er internationalt rigtigt, at vi bærer os ad paa den Maade, og det er det, jeg ikke er blevet overbevist om ved, hvad der er kommet frem, hverken fra Ministerens eller de ærede Ordføreres Side.

Overfor min Udtalelse om, at det ledende Princip i Fredstraktaten med Hensyn til denne Bestemmelse om Arbejdernes Beskyttelse var, at Arbejderne ikke skal behandles som en blot og bar Handelsvare, hævdede det ærede Medlem Hr. Drachmann, at Bestemmelsen alene tog Sigte paa Slaveforholdet. Jeg vil blot bede det ærede Medlem se efter i § 427 i Fredstraktaten, for der staar, at det ledende Princip er det, jeg har nævnt. Derefter kommer Konsekvenserne af dette ledende Princip, og deriblandt er Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen eller 48 Timers Arbejdsugen. Dette er Konsekvensen af det Princip, at Arbejderne ikke er en ren og bar Vare. Det ærede Medlem Hr. Drachmann gjorde endvidere opmærksom

paa, at der sikkert var enkelte menige Arbejdere, der indsaa, at det vilde være godt at komme til en længere Arbejdstid. Det er jeg enig med det ærede Medlem i, men heraf ser vi netop, at hvis de enkelte bliver lidt flere, løber vi den Risiko, at de Arbejdere, der ikke ønsker det, kan blive tvunget til at have en længere Arbejdstid for i det hele at faa Arbejde. Man indfører Arbejderbeskyttelsesforanstaltninger for at sikre de Bestemmelser, man mener er rigtige. Saa kommer Spørgsmaalet om, hvorvidt 8 Timers Arbejdsdagen er den rigtige. Jeg opfatter ikke her Arbejdet som en ren og bar Vare, thi hvis jeg gjorde det, vilde jeg henvise til Professor Lehmanns Undersøgelser i hans Bog: „Størst Udbytte af aandeligt og legemligt Arbejde“, tror jeg, den hedder, hvori han undersøger Arbejdernes Præstationsevne og kommer til det Resultat, at det saavel for Arbejdsgivere som for Arbejdere er ufordelagtigt at lade Muskelarbejdere arbejde udover 8 Timer daglig. Men dette er altsaa rent produktionsmæssig set, idet Arbejderen her udelukkende er betragtet som en Maskine, der skal producere paa den bedst mulige Maade. Han er altsaa kommet til det Resultat, at for Muskelarbejde er 8 Timer det fordelagtigste, der kan være Tale om. Jeg er ikke vis paa, at de Argumenter, der kommer fra Industrihold, kan holde overfor de psykofysiske Forsøg, som er foretagne paa dette Omraade.

Med Hensyn til selve Forslaget gjorde det ærede Medlem Hr. Drachmann ligesom det ærede Medlem Hr. Dahlgaard stærkt gældende, at Retten til Overtidsarbejde var alt for begrænset i det danske Lovforslag, og de henviste til, at her kun er sat 50 Timer i Løbet af et Kalenderaar, medens der i Sverige og Norge var sat 100 eller 150 — jeg husker ikke hvilket. Her maa jeg atter gøre opmærksom paa, at i § 6 a. i Arbejdstidskommissionens Forslag gives der Ret til ubegrænset Overtidsarbejde, saafremt Arbejdere og Arbejdsgivere derom bliver enige og det tiltrædes af Arbejdsraadet, naar med andre Ord Virksomheden trænger til et forøget Pres for at imødekomme særlige Forhold. Det, der derimod ikke er givet Tilladelse til, er, at der udenfor saadanne Overenskomster ved Aftale med den enkelte Arbejder skal kunne udføres Overarbejde ud over 50 Timer. Denne Bestemmelse i § 6 b., som omhandler de 50 Timer, er i tvivlsom Overensstemmelse med Washington-Konventionen, men det